

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/109/2014
Identifikačné číslo spisu: 7112224856
Dátum vydania rozhodnutia: 10.12.2014
Meno a priezvisko: JUDr. Ladislav Górasz
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2014:7112224856.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 38 C 204/2012, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 19. októbra 2012 sp. zn. 6 NcC 77/2012, takto

rozhodol:

Dovolacie konanie z a s t a v u j e .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Žalobkyňa podala 27. septembra 2012 na Okresnom súde Košice I žalobu, ktorou sa voči žalovanej domáhala náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“). V žalobe okrem iného uviedla, že predmetnú ujmu jej spôsobil nesprávnym úradným postupom Okresný súd Košice I, preto jeho sudcovia nemôžu danú vec prejednať a rozhodnúť. Vzhľadom na to žiadala, aby Krajský súd v Košiciach rozhodol o prikázaní tejto veci inému súdu toho istého stupňa (§ 12 ods. 1 O.s.p.).

Okresný súd Košice I považoval žalobu v uvedenej časti za námietku zaujatosti jeho sudcov a spis po ich vyjadrení sa k argumentácii žalobkyne predložil na rozhodnutie Krajskému súdu v Košiciach (§ 16 ods. 1 O.s.p.).

Krajský súd v Košiciach uznesením z 19. októbra 2012 sp. zn. 6 NcC 77/2012 rozhodol, že sudkyňa Okresného súdu Košice I JUDr. Jarmila Centková nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala žalobkyňa v celom rozsahu mimoriadny opravný prostriedok, označený ako dovolanie podľa § 237 písm. g/ O.s.p. s odôvodnením, že v konaní rozhodoval vylúčený sudca. Napadnuté rozhodnutie považovala na nesprávne aj z dôvodu, že malo predstavovať zásah do jej základného práva zaručeného čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Na základe uvedeného žiadala zrušiť napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k dovolaniu písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorému bola vec predložená na rozhodnutie o dovolaní žalobkyne, skúmal najskôr, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania). Dospel pritom k záveru, že vo veci ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť a preto treba konanie o dovolaní žalobkyne zastaviť.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 10a ods. 1 O.s.p. o dovolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako odvolacích súdov rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky.

V ostatne citovanom ustanovení Občianskeho súdneho poriadku je upravená funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tak, že tento súd je príslušný rozhodovať o dovolaniach vtedy, ak je dovolaním napádané rozhodnutie krajského súdu vydané v odvolacom konaní. Zhodne s tým je podľa § 236 ods. 1 O.s.p. spôsobilým predmetom dovolania len právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, teda rozhodnutie vydané v konaní o odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa.

Z ustanovenia § 16 ods. 1 tretia veta O.s.p. vyplýva, že o tom, či je sudca vylúčený, rozhodne nadriadený súd v senáte.

Rozhodovanie krajského súdu o námietke zaujatosti podľa vyššie uvedeného ustanovenia nemožno považovať (zamieňať) za rozhodnutie odvolacieho súdu. Krajský súd v konaní o námietke zaujatosti rozhoduje ako nadriadený súd príslušnému okresnému súdu. Keď rozhoduje o tom, či sudca okresného súdu je alebo nie je vylúčený, koná tak nie na základe odvolania, ale na základe zákonom predpokladaného postupu: sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania veci buď na návrh účastníka súdneho konania (§ 15a O.s.p.), alebo na základe návrhu (oznámenia) samotného sudcu (§ 15 O.s.p.). Rozhodovanie krajského súdu ako súdu nadriadeného sa deje v zmysle organizačných vzťahov vo vnútri sústavy súdov, teda nie v rámci inštančných vzťahov; na tieto zásadné rozdiely napokon veľmi jasne upozornil aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze zo 14. januára 2004 sp. zn. III. ÚS 164/03.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví (§ 104 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

Z doposiaľ uvedeného je zrejmé, že Najvyšší súd Slovenskej republiky nie je funkčne príslušný na rozhodovanie o dovolaní, ktorým bolo napadnuté predmetné uznesenie krajského súdu ako nadriadeného súdu, lebo sa tu nejedná o rozhodnutie, ktoré by bolo vydané v odvolacom konaní. Rozhodnutie nadriadeného súdu vydané v konaní o vylúčení sudcu (§ 16 ods. 1 O.s.p.) je síce rozhodnutie konečné, ale je vynesené mimo rámca inštančného postupu; v takomto prípade krajský súd nekonal ani ako súd prvého stupňa a ani ako súd odvolací. Proti takému rozhodnutiu zákon nepripúšťa žiadny opravný prostriedok (teda ani dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok účastníka; vyslovený záver o chýbajúcej funkčnej príslušnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky platí preto i v prípade, že

podanie žalobcu - opravný prostriedok by sa neposúdil ako dovolanie, ale ako odvolanie). Ďalším záverom, ktorý z takéhoto stavu vyplýva, je, že nejedná sa o žiadny funkčne príslušný súd, ktorý by mohol o takomto opravnom prostriedku rozhodnúť. Tieto závery sú v úplnej zhode s konštantnou judikatúrou zaujatou k danej otázke (porovnaj napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 20/97, publikované v časopise Zo súdnej praxe v čísle vydania /zväzku/ 4 ročník 1998 na strane 81, uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo176/2009 z 13. novembra 2009 a sp. zn. 1 Cdo 63/2010 z 28. mája 2010).

So zreteľom na to, že dovolanie žalobkyne smeruje proti takému uzneseniu krajského súdu, kde nie je daná funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (a ani žiadneho iného súdu) o ňom rozhodovať, nezostalo iné riešenie, než aby pre uvedený neodstrániteľný nedostatok podmienky konania bolo konanie o tomto opravnom prostriedku v zmysle § 104 ods. 1 v spojení s § 243c O.s.p. zastavené. Rešpektovanie citovanej platnej procesnoprávnej úpravy je postupom, ktorý je založený na čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, t.j. že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (porovnaj tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 20. októbra 2010 č. k. IV. ÚS 389/2010-14).

Žalobkyňa z procesného hľadiska zavinila, že sa konanie o dovolaní muselo zastaviť a preto jej vznikla povinnosť nahradiť žalovanej trovy tohto konania. Najvyšší súd žalovanej však nepriznal náhradu trov tohto zastaveného konania, lebo nepodala návrh na rozhodnutie o priznaní tejto náhrady (§ 243b ods. 5 prvá veta v spojení s § 224 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.